

УДК 336.64

ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Едуард Юрій

*Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
Чернівці, Україна*

Резюме. Досліджено теоретичні та прикладні основи оцінювання фінансово-економічної безпеки в системі фінансового моніторингу діяльності підприємства. Наголошено, що фінансовий моніторинг діяльності підприємства характеризує функціональний механізм постійного відстеження фінансових показників підприємства, що включає отримання, систематизацію, аналіз фінансової інформації з метою встановлення причинно-наслідкових зв'язків, опираючись на співставлення аналітичних даних функціонування підприємства з нормативними. Моніторинг фінансової діяльності підприємства необхідно проводити на різних стадіях фінансового управління для прийняття ключових управлінських фінансових рішень. Зазначено, що в економічній літературі існують різноманітні методики оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання, які ґрунтуються переважно на коефіцієнтному аналізі фінансової звітності. Аналізуючи ці методики, доцільно не допускати надмірної кількості коефіцієнтів, оскільки, дублюючи один одного, для формування цілісного уявлення про рівень фінансово-економічної безпеки великої користі вони не несуть. Моніторинг ефективності фінансово-економічної безпеки підприємства побудовано на основі методик оцінювання ймовірності банкрутства. Виходячи із отриманих результатів використання моделей оцінювання ймовірності банкрутства встановлено, що досліджуваному підприємству настання банкрутства не загрожує. Проте, спостерігається поступове зниження розрахункових показників і, якщо підприємство не буде вживати заходів щодо підтримання фінансово-економічної безпеки у належному стані, то воно може перейти у зону ризику. Акцентовано увагу на тому, що для діагностики кризових ситуацій підприємству необхідний постійний моніторинг чинників, які викликають внутрішні та зовнішні загрози фінансово-економічній безпеці. Запропоновано заходи, що можуть бути спрямовані на нейтралізацію загрози фінансової кризи. Узагальнено, що оцінювання фінансово-економічної безпеки як складову системи фінансового моніторингу діяльності підприємства необхідно розглядати як важливий інструмент його сталого розвитку та успішного функціонування.

Ключові слова: фінансовий моніторинг, фінансово-економічна безпека підприємства, фінансовий стан підприємства, фінансова криза, банкрутство.

https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.03.071

Отримано 13.04.2023

UDC 336.64

ASSESSMENT OF FINANCIAL AND ECONOMIC SECURITY IN THE SYSTEM OF FINANCIAL MONITORING OF ENTERPRISE ACTIVITIES

Eduard Yurii

Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, Ukraine

Summary. The article examines the theoretical and applied foundations of the assessment of financial and economic security in the system of financial monitoring of the enterprise's activity. It is emphasized that the financial

monitoring of the enterprise's activity characterizes the functional mechanism of constant monitoring of the enterprise's financial indicators, which includes obtaining, systematization, and analysis of financial information in order to establish cause-and-effect relationships, based on the comparison of analytical data of the enterprise's functioning with normative ones. Monitoring of the financial activity of the enterprise must be carried out at various stages of financial management in order to make key managerial financial decisions. It is noted that in the economic literature there are various methods of assessing the level of financial and economic security of economic entities, which are based mainly on the ratio analysis of financial statements. Analyzing these methods, it is advisable not to allow an excessive number of coefficients, since, duplicating each other, they do not bring much benefit to the formation of a holistic picture of the level of financial and economic security. Monitoring of the effectiveness of the financial and economic security of the enterprise is based on methods of assessing the probability of bankruptcy. Based on the obtained results of the use of models for assessing the probability of bankruptcy, it was established that the investigated enterprise is not in danger of bankruptcy. However, there is a gradual decrease in estimated indicators, and if the company does not take measures to maintain financial and economic security in proper condition, it may enter the risk zone. Attention is focused on the fact that in order to diagnose crisis situations, the enterprise needs constant monitoring of factors that cause internal and external threats to financial and economic security. Measures that can be aimed at neutralizing the threat of a financial crisis are proposed. In general, the assessment of financial and economic security as a component of the system of financial monitoring of the enterprise's activity must be considered as an important tool for its sustainable development and successful functioning.

Key words: financial monitoring, financial and economic security of the enterprise, financial condition of the enterprise, financial crisis, bankruptcy.

https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2023.03.071

Received 13.04.2023

Постановка проблеми. Найважливішим завданням для підприємства виступає досягнення цілей стратегічного розвитку та забезпечення його як конкурентоспроможності, так і міцних позицій на ринку. Реалізувати ці завдання можливо тільки шляхом ефективного оцінювання фінансово-економічної безпеки як складової системи фінансового моніторингу діяльності підприємства на основі постійного дослідження ринкових змін, так як діяльність суб'єктів господарювання пов'язана з непередбачуваними загрозами та постійними ризиками.

На ефективність процесу управління підприємством здійснюють вплив такі чинники: прийняття рішень керівництвом, політична ситуація, економічне становище країни, соціально-технологічний розвиток. Тому оцінювання фінансово-економічної безпеки як складову системи фінансового моніторингу діяльності підприємства необхідно розглядати як важливий інструмент його сталого розвитку та успішного функціонування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблематиці фінансового моніторингу діяльності підприємств присвятили свої праці такі дослідники: О. Андренко, Є. Гавриличенко, О. Грицина, С. Онисько, О. Шолудько, Д. Царук.

У вивченні проблеми забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств значний внесок зробили О. Бойкевич, Т. Васильців, А. Вергун, В. Волошин, І. Гребенюк, О. Іващенко, В. Каркавчук, А. Ковальчук, С. Криниця, Н. Ніколаєва, І. Панькевич, А. Савченко, Н. Слободянюк, І. Тарасенко, Ю. Тригуб, Р. Шокер, М. Юнацький.

Метою дослідження є вивчення теоретичних та прикладних основ оцінювання фінансово-економічної безпеки в системі фінансового моніторингу діяльності підприємства.

Постановка завдання. Для досягнення поставленої мети визначено такі наукові завдання: розкрити сутність фінансового моніторингу діяльності підприємства, розкрити та проаналізувати фінансово-економічну безпеку підприємства як складову фінансового моніторингу діяльності підприємства, дати рекомендації щодо зміцнення фінансово-економічної безпеки задля попередження розвитку негативних тенденцій.

Дане дослідження проводилося на основі діалектичного методу пізнання економічних явищ та системного підходу, положень теорії оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства, використано методи схематичного подання досліджуваних категорій.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі поняття «фінансовий моніторинг» означає конкретну частину управлінського процесу, що охоплює методи проведення заходів із контролю ситуації, яка склалася за аналізований період часу, а також методи виявлення причин розбіжності між фактичними показниками і нормативами [6].

Моніторинг фінансової діяльності підприємства необхідно проводити на різних стадіях фінансового управління для прийняття ключових управлінських фінансових рішень [7].

Фінансовий моніторинг діяльності підприємства характеризує функціональний механізм постійного відстеження фінансових показників підприємства, що включає отримання, систематизацію, аналіз фінансової інформації з метою встановлення причинно-наслідкових зв'язків, опираючись на співставлення аналітичних даних функціонування підприємства з нормативними [5].

Процес фінансового моніторингу повинен включати такі етапи: визначення цілей, планування, спостереження, збір і узагальнення інформації, аналіз і оцінювання параметрів господарської діяльності, підготовка рекомендацій для прийняття управлінських рішень, їх коригування та вдосконалення, контроль за результатами впливів і формування інформації для подальшого спостереження [1].

Комплексний підхід до оцінювання фінансово-економічної безпеки підприємства запропонував український дослідник Іващенко О. В. Суть запропонованого підходу полягає в аналізі показників фінансово-економічної безпеки підприємства, що відображають основні напрями його діяльності й фінансово-економічного стану, а саме «показники прибутковості (рентабельності); показники ділової активності; показники фінансової стійкості; показники платоспроможності (ліквідності); показники майнового стану. Для відображення ступеня фінансово-економічної безпеки автором запропоновано комплекс коефіцієнтів, які розраховуються на основі фінансової звітності [4]. Необхідно відзначити ґрунтовність та комплексність запропонованої методики щодо оцінювання фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання.

Заслуговує уваги методика Бондарчук Н. та Гуменчук М., що заснована на коефіцієнтному аналізі фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання за такими складниками, як: платоспроможність (коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт термінової ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності); фінансова стійкість (коефіцієнт автономії, коефіцієнт забезпеченості боргів, фінансовий важіль); ділова активність (оборотність активів, оборотність товарно-матеріальних запасів, середній термін оплати дебіторської заборгованості, середній термін оплати кредиторської заборгованості); прибутковість (чистий прибуток; рентабельність) [2].

Вергун А. М., Савченко М. М., Тарасенко І. О. запропонували також свою методику оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання, яка заснована на розрахунку коефіцієнтів щодо витрат і формування запасів [3].

Отже, зазначимо, що в економічній літературі існують різноманітні методики оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки суб'єктів господарювання, які ґрунтуються переважно на коефіцієнтному аналізі фінансової звітності. Аналізуючи ці методики, доцільно не допускати надмірної кількості коефіцієнтів, оскільки, дублюючи один одного, для формування цілісного уявлення про рівень фінансово-економічної безпеки великої користі вони не несуть.

Оцінювання рівня фінансово-економічної безпеки підприємства проведено на прикладі державного підприємства «Чернівецьке лісове господарство» (далі – ДП «Чернівецький лісгосп»).

Здійснивши комплексний аналіз стану фінансово-економічної безпеки ДП «Чернівецький лісгосп» за 2019–2021 роки можна стверджувати, що протягом 2021 року як стан ліквідності, так і фінансової стійкості підприємства погіршився. На

ДП «Чернівецький лісгосп» збільшується нестача платіжних можливостей щодо погашення поточних зобов'язань, а також зростає його залежність від зовнішніх джерел залучення коштів.

Моніторинг ефективності фінансово-економічної безпеки побудовано на основі методик оцінювання ймовірності банкрутства підприємства.

Для оцінювання ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» використано найпоширеніші дискримінантні моделі, які розроблені вітчизняними та зарубіжними вченими, зокрема: модель Альтмана Е., модель Спрінгейта М., поширені в Україні для діагностики банкрутства підприємства моделі Терещенка О. та Матвійчука А., а також актуальною є методика багатовимірного аналізу, що пропонується Міністерством фінансів України (МФУ).

Модель Альтмана характеризується простотою застосування та високою точністю розрахунків (табл. 1).

Таблиця 1. Прогнозування ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» за моделлю Е. Альтмана

Показники	Код	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення (+,-)	
					2021 року від 2019 року	2021 року від 2020 року
Оборотний капітал до суми активів	X1	0,685	0,679	0,425	-0,260	-0,254
Нерозподілений прибуток до суми активів	X2	3,446	2,616	1,915	-1,531	-0,701
Прибуток до оподаткування до загальної вартості активів	X3	0,042	0,035	0,028	-0,014	-0,006
Балансова вартість власного капіталу до позикового капіталу	X4	0,760	0,834	1,551	0,792	0,717
Обсяг продажів до загальної величини активів	X5	3,141	2,840	2,209	-0,932	-0,631
$Z = 1,2x_1 + 1,4x_2 + 3,3x_3 + 0,6x_4 + 0,999x_5$	Z	9,379	7,929	6,423	-2,956	-1,506
Ймовірність банкрутства		дуже низька	дуже низька	дуже низька	-	-

Джерело: розраховано автором.

Відповідно до результатів проведеного аналізу бачимо, що на ДП «Чернівецький лісгосп» ймовірність банкрутства дуже низька. За даною моделлю ДП «Чернівецький лісгосп» хоч і має дуже низьку ймовірність банкрутства, але динаміка коефіцієнта є негативною. Дана тенденція пояснюється змінами у структурі активів ДП «Чернівецький лісгосп». У 2019–2020 роках оборотні активи підприємства перевищували вартість необоротних, проте у 2021 році, після реорганізації, обсяг основних засобів став більшим за обсяг необоротних активів суб'єкта господарювання. Значний негативний вплив на розрахунковий коефіцієнт ДП «Чернівецький лісгосп» мало й відношення нерозподіленого прибутку до суми активів. Протягом 2019–2021 років значення показника зменшилося майже у 1,5 раза із 3,446 у 2019 році до 1,915 у 2021 році. При цьому, через значене зростання обсягу активів підприємства, знизилось і значення відношення обсягу продажів до загальної величини активів, яке у 2021 році склало 2,209, що на 0,932 менше ніж у 2019 році і на 0,631 менше ніж у 2020 році. Тобто, якщо керівництво ДП «Чернівецький лісгосп» не зверне увагу на проблемні напрями діяльності підприємства, ймовірність банкрутства досліджуваного підприємства в подальшому зросте.

Однак недоліком даної моделі є те, що до особливостей діяльності та умов функціонування лісогосподарських підприємств вона не пристосована, оскільки у вітчизняній практиці існують відмінності у формуванні власного капіталу, активів, виручки, відсутній на вітчизняних підприємствах чистий оборотний капітал.

Точність моделі Спрінгейта є досить високою – понад 90%, та передбачає розвиток інтегрального показника, за допомогою якого й здійснюється оцінювання (табл. 2).

Таблиця 2. Оцінка ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» за моделлю Г. Спрінгейта

Показники	Код	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення (+,-)	
					2021 року від 2019 року	2021 року від 2020 року
Відношення робочого капіталу до загальної вартості активів	A	0,087	0,101	-0,105	-0,192	-0,206
Відношення оподаткованого прибутку і відсотків до загальної вартості активів	B	0,042	0,035	0,028	-0,014	-0,006
Відношення оподаткованого прибутку до короткотермінової заборгованості	C	0,097	0,067	0,079	-0,018	0,012
Відношення об'єму продажів до загальної вартості активів	D	3,141	2,840	2,209	-0,932	-0,631
$Z = 1,03A + 3,07B + 0,66C + 0,4D$	Z	1,539	1,390	0,915	-0,624	-0,475
Ймовірність банкрутства		дуже низька	дуже низька	дуже низька	-	-

За розрахунками моделі Спрінгейта, усі показники досліджуваного періоду є вищими за нормативне значення (0,862). Отже, ДП «Чернівецьке лісове господарство» не вважається потенційним банкрутом. Проте з кожним роком розрахункове значення коефіцієнта спадає й наближається до граничної межі. При цьому варто відзначити, що дана тенденція відбулася за зниження усіх складових розрахункового показника.

Оскільки, прогнозування ймовірності банкрутства за моделлю Альтмана та Спрінгейта не пристосовані до вітчизняних підприємств, для оцінювання фінансової стійкості ДП «Чернівецький лісгосп» та ймовірності банкрутства варто використати вітчизняні моделі, в яких враховано належність підприємств до відповідної галузі, дані бухгалтерської звітності.

Серед переваг використання моделі Терещенка О. О. для лісогосподарських підприємств слід відмітити простоту розрахунків, врахування галузевих особливостей, при визначенні вірогідності настання банкрутства (табл. 3).

Таблиця 3. Прогнозування ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» за моделлю О.О. Терещенка

Показники	Код	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення (+,-)	
					2021 року від 2019 року	2021 року від 2020 року
1	2	3	4	5	6	7
Відношення грошових надходжень до зобов'язань	X ₁	0,000	0,003	0,145	0,145	0,142
Відношення валюти балансу до зобов'язань	X ₂	1,893	1,980	3,306	1,413	1,327
Відношення чистого прибутку до середньорічної суми активів	X ₃	0,034	0,026	0,019	-0,015	-0,007

Закінчення таблиці 3

1	2	3	4	5	6	7
Відношення прибутку до доходу від реалізації	X ₄	0,188	0,153	0,182	-0,006	0,029
Відношення виробничих запасів до доходу від реалізації	X ₅	0,059	0,057	0,055	-0,004	-0,002
Відношення доходу від реалізації до основного капіталу	X ₆	9,230	9,476	4,841	-4,389	-4,635
$Z = 1,5x_1 + 0,08x_2 + 10x_3 + 5x_4 + 0,3x_5 + 0,1x_6$	Z	2,376	2,152	2,084	-0,292	-0,069
Ймовірність банкрутства		не загрожує	не загрожує	не загрожує	-	-

Відповідно до отриманих розрахункових даних можна зазначити, що ДП «Чернівецький лісгосп» у 2019 році банкрутство не загрозувало, тобто підприємство функціонувало успішно. Проте протягом 2020–2021 років його фінансова стійкість зменшилась, а розрахунковий коефіцієнт наблизився до межі нормативного значення абсолютної фінансової стійкості.

Для оцінювання ймовірності банкрутства використано й модель Матвійчука А. В. (табл. 4).

Таблиця 4. Прогнозування ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» за моделлю А.В. Матвійчука

Показники	Код	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення (+,-)	
					2021 року від 2019 року	2021 року від 2020 року
Коефіцієнт мобільності активів	X ₁	2,178	2,119	0,741	-1,438	-1,379
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	X ₂	11,823	8,199	8,432	-3,391	0,233
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	X ₃	6,787	6,910	4,849	-1,938	-2,061
Коефіцієнт окупності активів	X ₄	29,022	38,230	52,227	23,205	13,997
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	X ₅	0,126	0,148	-0,248	-0,374	-0,396
Коефіцієнт концентрації залученого капіталу	X ₆	0,528	0,505	0,302	-0,226	-0,203
Коефіцієнт покриття боргів власним капіталом	X ₇	0,760	0,834	1,551	0,792	0,717
$Z = 0,033x_1 + 0,268x_2 + 0,045x_3 - 0,018x_4 - 0,004x_5 - 0,015x_6 + 0,702x_7$		3,548	2,467	2,648	-0,900	0,181
Ймовірність банкрутства	Z	низька	низька	низька	-	-

За моделлю Матвійчука А. В. ДП «Чернівецький лісгосп» має низьку ймовірність банкрутства. Розрахунковий коефіцієнт склав 3,548, що більше від граничної межі (1,104), однак у подальшому даний показник зменшується у 2021 році до 2,648.

Перевагами застосування такого підходу до оцінювання ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» є значно вища в порівнянні з іншими моделями точність діагностування. Серед недоліків моделі необхідно відзначити виокремлення лише двох

класів стану господарюючого суб'єкта, а з використанням дискримінантної моделі цього недостатньо для оцінювання реального фінансового стану.

Тому було використано мультикритеріальну модель ідентифікації фінансової кризи (методика МФУ) для оцінювання ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» (табл. 5).

Таблиця 5. Прогнозування ймовірності банкрутства ДП «Чернівецький лісгосп» за методикою МФУ

Показники	Код	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення (+,-)	
					2021 року від 2019 року	2021 року від 2020 року
Коефіцієнт покриття (ліквідність третього ступеня)	X ₁	1,297	1,345	1,407	0,109	0,062
Коефіцієнт фінансової незалежності	X ₃	0,401	0,421	0,469	0,068	0,048
Коефіцієнт рентабельності продажів за фінансовими результатами від операційної діяльності (ЕВІТ)	X ₆	0,013	0,012	0,013	0,000	0,001
Коефіцієнт рентабельності активів за чистим прибутком	X ₈	0,034	0,026	0,019	-0,015	-0,007
Коефіцієнт оборотності оборотних	X ₉	7,259	5,494	6,133	-1,127	0,639
$Z = 0,025 x_1 + 1,9x_3 + 0,45x_6 + 1,5 x_8 + 0,03x_9 - 0,5$		1,004	0,542	0,644	-0,360	0,101
Ймовірність банкрутства	Z	найменша	незначна	незначна	-	-

У 2019 році ДП «Чернівецький лісгосп» має високий рівень спроможності виконувати зобов'язання та найменшу ймовірність банкрутства (розрахунковий коефіцієнт є більшим за 0,8). Протягом 2020–2021 років спроможність ДП «Чернівецький лісгосп» виконувати свої зобов'язання є достатньою, а ймовірність банкрутства, в свою чергу, незначною.

Здійснивши аналіз ймовірності настання банкрутства для ДП «Чернівецький лісгосп» встановлено, що у 2019 році усі моделі показали дуже низьку ймовірність банкрутства. У 2020–2021 роках тільки за мультикритеріальною моделлю ідентифікації фінансової кризи ДП «Чернівецький лісгосп» має не самий вищий рівень спроможності виконувати свої зобов'язання та йому характерна незначна ймовірність дефолту.

Зведені результати розрахунків показників ймовірності банкрутства ДП «Чернівецьке лісове господарство» наведено у табл. 6.

Таблиця 6. Розрахункові показники банкрутства ДП «Чернівецьке лісове господарство» за різними методичними підходами

Методичний підхід	Рекомендоване значення	2019 рік	2020 рік	2021 рік
Z - Альтмана	$Z > 2,99$	9,379	7,929	6,423
Z - Спрінгейта	$Z > 0,862$	1,539	1,390	0,915
Z - Терещенка	$Z > 2$	2,376	2,152	2,084
Z - Матвійчука	$Z > 1,104$	3,548	2,467	2,648
Z - методика МФУ	$Z > 0,8$	1,004	0,542	0,644

Отже, виходячи із отриманих результатів використання моделей оцінювання ймовірності банкрутства, слід відзначити, що ДП «Чернівецький лісгосп» не загрожує настанню банкрутства. Проте спостерігається поступове зниження розрахункових показників, і якщо підприємство не буде вживати заходів щодо підтримання фінансово-економічної безпеки у належному стані, то воно може перейти у зону ризику.

Все це потребує від менеджменту ДП «Чернівецький лісгосп» рішучих дій щодо зміцнення фінансово-економічної безпеки задля попередження розвитку негативних тенденцій.

Для діагностики кризових ситуацій ДП «Чернівецький лісгосп» необхідний постійний моніторинг чинників, що викликають внутрішні та зовнішні загрози фінансово-економічній безпеці.

Можливими заходами, спрямованими на нейтралізацію загрози фінансової кризи на ДП «Чернівецький лісгосп», є:

- продаж надлишкових або невикористаних активів;
- страхування фінансових ризиків;
- скорочення обсягу фінансових операцій за найризикованішими напрямками фінансової діяльності;
- вжиття заходів щодо стягнення дебіторської заборгованості;
- економія поточних витрат, які пов'язані з господарською діяльністю;
- діагностика завантаження виробничих потужностей;
- за рахунок зупинки реалізації окремих реальних інвестиційних проектів – економія інвестиційних ресурсів.

Висновки. Оцінювання фінансово-економічної безпеки як складову системи фінансового моніторингу діяльності підприємства необхідно розглядати як важливий інструмент його сталого розвитку та успішного функціонування. Оцінювання проведено за допомогою методик оцінювання ймовірності банкрутства. Виходячи із отриманих результатів використання моделей оцінювання ймовірності банкрутства, слід відзначити, що досліджуваному підприємству не загрожує настанню банкрутства. Проте спостерігається поступове зниження розрахункових показників і, якщо підприємство не буде вживати заходів щодо підтримання фінансово-економічної безпеки в належному стані, то воно може перейти у зону ризику.

Для діагностики кризових ситуацій підприємству необхідний постійний моніторинг чинників, що викликають внутрішні та зовнішні загрози фінансово-економічній безпеці.

Conclusions. Therefore, the assessment of financial and economic security as a component of the system of financial monitoring of the enterprise's activity must be considered as an important tool for its sustainable development and successful functioning. The assessment was carried out using methods for assessing the probability of bankruptcy. Based on the obtained results of using bankruptcy probability models, it should be noted that the investigated enterprise is not at risk of bankruptcy. However, there is a gradual decrease in estimated indicators, and if the company does not take measures to maintain financial and economic security in proper condition, it may enter the risk zone.

To diagnose crisis situations, the enterprise needs constant monitoring of factors that cause internal and external threats to financial and economic security.

Список використаних джерел

1. Шолудько О., Онисько С., Грицина О. Важливість використання фінансового моніторингу в ході здійснення фінансового контролінгу. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія: Економіка АПК. 2018. № 25. С. 61–64. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2018.25.061>

2. Юрій Е. О. Фінансовий моніторинг як інструмент забезпечення фінансової безпеки підприємства. Інфраструктура ринку. 2022. № 65. С. 176–183 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/65_2022/32.pdf (дата звернення: 09.03.2023).
3. Царук Д. С. Сутнісна характеристика фінансового моніторингу діяльності підприємств. Молодий вчений. 2019. № 12 (1). С. 43–46.
4. Андренко О. А., Гавриличенко Є. В. Теоретико-методичні засади формування механізму фінансового моніторингу житлово-комунальних підприємств. Бізнес Інформ. 2021. № 5. С. 266–272. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-266-272>
5. Іващенко О. В. Фінансово-економічна безпека підприємства. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2013. Т. 18. Вип. 1 (1). С. 142–145.
6. Бондарчук Н., Гуменчук М. Сутність фінансово-економічної безпеки підприємства та необхідність її забезпечення. Ефективна економіка. 2016. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5409> (дата звернення: 09.03.2023).
7. Вергун А. М., Савченко М. М., Тарасенко І. О. Діагностика рівня фінансово-економічної безпеки підприємства. Економіческие науки. 2015. № 2. С. 23–26.

References

1. Sholudjko O., Onysjko S., Ghrycyna O. (2018). Vazhlyvistj vykorystannja finansovogho monitorynghu v khodi zdijsnennja finansovogho kontrolyngu [The importance of using financial monitoring in the course of financial controlling]. Visnyk Ljvivskogho nacionaljnogho aghrarnogho universytetu. Serija: Ekonomika APK. No. 25. P. 61–64. DOI: <https://doi.org/10.31734/economics2018.25.061>
2. Juri E. O. (2022). Finansovyj monitoryngh jak instrument zabezpechennja finansovoji bezpeky pidpryjemstva [Financial monitoring as a tool for ensuring the financial security of the enterprise]. Infrastruktura rynku. No. 65. P. 176–183. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/65_2022/32.pdf (accessed: 09.03.2023).
3. Caruk D. S. (2019). Sutnisna kharakterystyka finansovogho monitorynghu dijajnosti pidpryjemstv [Essential characteristic of financial monitoring of enterprise activity]. Molodyj vchenyj. No. 12 (1). P. 43–46.
4. Andrenko O. A., Ghavrylychenko Je. V. (2021). Teoretyko-metodychni zasady formuvannja mekhanizmu finansovogho monitorynghu zhytlovo-komunaljnykh pidpryjemstv [Theoretical and methodological principles of the formation of the mechanism of financial monitoring of housing and communal enterprises]. Biznes Inform. No. 5. P. 266–272. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-266-272>
5. Ivashhenko O. V. (2013). Finansovo-ekonomichna bezpeka pidpryjemstva [Financial and economic security of the enterprise]. Visnyk Odesjkogho nacionaljnogho universytetu. Ekonomika. Tom 18. Vol. 1 (1). P. 142–145.
6. Bondarchuk N., Ghumenchuk M. (2016). Sutnistj finansovo-ekonomichnoji bezpeky pidpryjemstva ta neobkhdnistj jiji zabezpechennja [The essence of financial and economic security of the enterprise and the need to ensure it]. Efektyvna ekonomika. No. 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5409> (accessed: 09.03.2023).
7. Verghun A. M., Savchenko M. M., Tarasenko I. O. (2015). Diaghnostyka rivnja finansovo-ekonomichnoji bezpeky pidpryjemstva [Diagnostics of the level of financial and economic security of the enterprise]. Ekonomycheskye nauky. No. 2. P. 23–26.